

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 226. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius05val-shoot-idm140381308137328/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

S. 145 L. 13. *skiøge*] rettet i Hs. fra *skiøger*.

S. 145 L. 14. *faar . . en serch*] ∴: „bliver kagstrøgen“, jfr. „faa en ny Skjorte“ = blive hudstrøgen, se Noten til S. 97 L. 7. G retter til: *faar . . en rød serck*. — sst.: *det*] „dit“.

S. 145 L. 15 f. *mandelig var sig selff*] ∴: „man skal vare sig selv mandelig“; G (RT) retter uden Hjemmel *mandelig* til *huer mand*.

S. 145 L. 22 f. *den calent boeg som ieg haffuer skreffuet dem til gode*] denne Kalentbog er nu kun bevaret i „Formula visitationis provincialis“ (1543, Tryk fra 1555) under Titlen: *De Collatione parochorum seu de provinciali Synodo*, men rimeligvis har den tidligere været udgivet selvstændig som en af Palladius' Expeditiones pro pastoribus. Optrykt i Danske Kirkelove II. 30 ff.

S. 145 L. 26. *aar*] Hs. *Aaa*.

S. 145 L. 31. (Provstens) *affskorn tieniste udj ordnantzen*] se Bind I. 220 L. 23 ff.

S. 146 L. 1 f. *den proustbog som ieg haffuer ocsaa skreffuet dem oc eder alle til gode*] dette er den ovl. omtalte „Formula visitationis provincialis“ 1543, udgivet paa Foranledning af Provst Melchior Jensen i Raklev; kun bevaret i det af Bispemødet i Kbh. 1555 foranledigede Optryk. Jfr. Indl. foran S. 2 f. og Tillægget ndf. S. 237.

Til Illustration af Forholdet mellem Visitatsbogen og Provstebogen skal eksempelvis anføres Stykket om „Locus“ (Udg. 1555, Bl. A 5v), der kan jævnføres med Visitatsbogen foran S. 146 L. 5 ff.

Poterit semper domi suæ pernoctare, et summo mane, in curru vel in equo, se ad Ecclesiam visitandam conferre, ne nimiis sumptibus Ecclesia grauetur, quod quidam futurum suspicantur. Nec vltra duas aut tres horas apud tutores manendum est, ne ventris causa visitationem institutam esse causentur et calumnientur. Illud summe cauendum est, ne quisquam inuitetur ad prandium, quasi sub pretextu et nomine præpositi, ne graues tandem Ecclesiæ sumptus perturbent ac destruant visitationem. Si quos volunt Tutores inuitare, faciant id ex priuato, vel suo nomine, non præpositi, ne prandii sumptus in magnam pecuniæ summam contrahatur. Imo meum consilium est, vt mox a prandio curet subduci rationem, vt certo sciat, quanti constiterit Ecclesiæ prandium quod sumpserat, ne mendaciis eum circumueniant alicubi callidi Tutores et apud præfectum regium, cui commissum est hoc munus, vt bonorum Ecclesiasticorum rationem habeat, accusent, ac visitationem Ecclesiarum impediant ac remorentur. Tales enim sumptuosi præpositi prebent occasionem huius mali, quod Ecclesiæ Christi, deinde miseri parochi quibusdam aulicis, vt vocant, præpositis seu potius asinis onerentur et grauentur.